

Hvidelvej 18 - 20
7400 Herning
Telefon: 97 22 58 00
Telefax: 97 22 58 33

Brugsanvisning efter 91/155/EU/28. tilpasning, BEK nr. 329 af 16/05/2002

Handelsnavn

LIGNAL FORTYNDER

Udstedt : Herning den 13-06-07

Produktnummer

RV 173

Side 1 af 7 sider

1. Leverandør:

Lignal A/S
Hvidelvej 18 - 20
7400 Herning
Tlf.: 97 22 58 00

Kontaktperson: Allan Olesen

Beskrivelse af produktet og dets anvendelse:

Fortyndning af lak.

Anvendelsesbegrænsninger:

Ingen.

Personer under 18 år må iflg. Arbejdsministeriets Bekendtgørelse nr. 103 af 15.02 1989, ikke arbejde med eller udsættes for produktet.

Erstatter (tidligere udgave)

Dato: **10.03.04**

Udfærdiget af Lena Pedersen

Dato: **02.03.05**

Hvidelvej 18 - 20
7400 Herning
Telefon: 97 22 58 00
Telefax: 97 22 58 33

Brugsanvisning efter 91/155/EU/28. tilpasning, BEK nr. 329 af 16/05/2002

Handelsnavn

Produktnummer

LIGNAL FORTYNDER

RV 173

Udstedt : Herning den 13-06-07

Side 2 af 7 sider

2. Sammensætning og angivelse af bestanddele

Kemisk karakterisering:

Fortynder

Farlige indholdsstoffer:

n-Butylacetat

Koncentration		50,0 - 100,0%
CAS-nummer	123-86-4	
R-sætning	R10-66-67	

2-Methoxy-1-methylethylacetat

Koncentration		10,0 - 25,0%
CAS-nummer	108-65-6	
Faresymbol	X_n	
R-sætning	R10-36	

2-(2-butoxyethoxy)ethanol

Koncentration		1,0 - 2,5%
CAS-nummer	112-34-5	
Faresymbol	X_n	
R-sætning	R36	

Dipropylenglykol methylether

Koncentration		10,0 - 25,0%
CAS-nummer	34590-94-8	

3. Farlighed

Faresymbol: **X_n** Lokalirriterende

Særlige risici for fare for mennesker og miljø:

**Brandfarlig.
Irriterer øjnene
Dampe kan give sløvhed og svimmelhed**

4. Første hjælp

Generelle oplysninger: Ved symptomer eller i tvivlstilfælde kontaktes læge.
Ved bevidstløshed må medicin ikke indgives oralt

Ved indånding: Bring den tilskadekomne i frisk luft. Den tilskadekomne holdes i ro og varm
Ved uregelmæssigt åndedræt eller åndedrætsophør, gives kunstigt åndedræt.
Ved bevidstløshed anbringes den tilskadekomne i aflåst sideleje. Læge kontaktes

Ved hudkontakt: Gennemvædet tøj, herunder også undertøj og sko, fjernes straks.
Huden vaskes grundigt med vand og sæbe eller egnede rensningsmidler.
Brug ikke opløsningsmidler eller fortynder !.

Hvidelvej 18 - 20
7400 Herning
Telefon: 97 22 58 00
Telefax: 97 22 58 33

Brugsanvisning efter 91/155/EU/28. tilpasning, BEK nr. 329 af 16/05/2002

Handelsnavn

Produktnummer

LIGNAL FORTYNDER

RV 173

Udstedt : Herning den 13-06-07

Side 3 af 7 sider

4. Første hjælp

Ved øjenkontakt: Skyl straks med vand i mindst 15 min., spil øjet godt op og bevæg øjet i alle retninger, mens der skylles. Søg læge.

Ved indtagelse: Der må ikke fremkaldes opkastning, Tilkald læge.

5. Forholdsregler ved slukning af brand

Egnede slukningsmidler:

Alkoholbestandigt skum.
Kuldioxid
Slukningspulver
Vandtåge

Af sikkerhedsmæssige årsager uegnede slukningsmidler:

Samlet vandstråle

Stoffets særlige risici, dets forbrændingsprodukter eller opstående gasser:

Ved brand fremkommer en tyk, sort røg
Indånding af farlige nedbrydningsprodukter kan medføre alvorlige sundhedsskader.

Særlig beskyttelsesklædning ved brandslukning:

I givet fald er åndedrætsværn nødvendigt.
Lukkede beholdere i nærheden af brandens arnested afkøles med vand

6. Foranstaltninger ved utilsigtet udledning

Personrelaterede sikkerhedsforanstaltninger: Holdes væk fra antændelseskilder.
Sørg for god ventilation.
Undgå indånding af dampe !
Sikkerhedsforskrifterne (punkt 7 og 8) skal overholdes.

Miljørelaterede sikkerhedsforanstaltninger: Må ikke kommes i kloak afløbet.
Ved forurening af vandmiljø, jord eller spildevand, kontaktes de stedlige miljømyndigheder.

Procedure ved rengøring: Det undslupne materiale indkredses med et ikke brandbart sugemiddel (f.eks. sand, jord kisel, vormiculite).
Og indsamles til bortskaffelse i de, i henhold til de stedlige reglers opstillede beholdere.
Der rengøres fortrinsvis med rengøringsmiddel, der må ikke anvendes opløsningsmidler !

Hvidelvej 18 - 20
7400 Herning
Telefon: 97 22 58 00
Telefax: 97 22 58 33

Brugsanvisning efter 91/155/EU/28. tilpasning, BEK nr. 329 af 16/05/2002

Handelsnavn

Produktnummer

LIGNAL FORTYNDER

RV 173

Udstedt : Herning den 13-06-07

Side 4 af 7 sider

7. Håndtering og oplagring

Håndtering

Regler for sikker håndtering:

Undgå dannelse af brandfarlige og eksplosionsfarlige opløsningsmiddel-dampe i luften, og overskridelse af AT-grænseværdierne.
Materialet må kun anvendes på steder, hvor der ikke er kontakt med direkte lys, ild eller andre brandkilder.
Materialet kan opbygge elektrostatisk opladning; ved påfyldning/ omhældning skal metalgenstande jordforbindes.
Der anbefales antistatisk arbejdsbeklædning og sko.
Anvend kun gnistsikkert værktøj
Undgå kontakt med øjne og hud.
Undgå indånding af dampe og sprøjtetaåge.
Der må ikke spises, drikkes eller ryges under brugen.
Se punkt 8 for personlig beskyttelsesklædning.
De retslige beskyttelses- og sikkerhedsregler skal følges.

Regler for sikkerhed ved brand og eksplosion:

Dampene fra materialet er tungere end luft.
De tunge dampe gør at risikoen for brand ikke begrænser sig til dampenes udspringskilde, men forefindes i hele lokalet.
Dampe blandet med luft giver en eksplosionsfarlig blanding.

Krav til lagerrum og beholdere:

Elektriske installationer skal være beskyttet mod eksplosion i henhold til reglerne.
Gulvet skal være elektrisk ledende.
Emballagen skal holdes tæt lukket.
Emballagen må ikke tømmes under tryk.
Rygning forbudt !
Ingen adgang for uvedkommende
Åbnede beholdere lukkes omhyggeligt og lagres stående, for at undgå spild

Regler for lagring af flere typer materiale samme sted:

Holdes væk fra stærkt sure eller alkaliske materialer, som f.eks. oxydationsmiddel

Yderligere regler til lagring:

Materialet skal altid opbevares i beholdere, som svarer til originalemballagen
Vær opmærksom på oplysninger på etiketten.
Beholderen opbevares tæt lukket på et køligt, godt ventileret sted.
Beskyttes mod varme og direkte sollys.
Holdes væk fra antændelseskilder.
Lagring skal ske i overensstemmelse med de stedlige forskrifter, for lagring af brandbare stoffer

8. Eksplosionsbegrænsning og personlig beskyttelsesklædning

Yderligere oplysninger til tekniske forbedringer:

Sørg for god ventilation.
Dette kan opnås ved punkt udsugning eller generel ventilation.
Såfremt dette ikke er tilstrækkeligt, for at holde opløsningsmiddeldampskoncentrationerne under AT-grænseværdierne, skal der bæres egnet åndedrætsværn.

Hvidelvej 18 - 20
7400 Herning
Telefon: 97 22 58 00
Telefax: 97 22 58 33

Brugsanvisning efter 91/155/EU/28. tilpasning, BEK nr. 329 af 16/05/2002

Handelsnavn

Produktnummer

LIGNAL FORTYNDER

RV 173

Udstedt : Herning den 13-06-07

Side 5 af 7 sider

8. Eksplosionsbegrænsning og personlig beskyttelsesklædning

Bestanddele med arbejdspladsrelaterede grænseværdier, som skal kontrolleres:
AT = Arbejdstilsynets grænseværdier

Art/oprindelse:	AT	Grænseværdier for stoffer
CAS-nummer:	123-86-4	
Betegnelse:	n-Butylacetat	
Grænseværdi:		710 mg./m ³

Art/oprindelse:	AT	Grænseværdier for stoffer
CAS-nummer:	108-65-6	
Betegnelse:	2-Methoxy-1-methylethylacetat	
Grænseværdi:		275 mg./m ³

Art/oprindelse:	AT	Grænseværdier for stoffer
CAS-nummer:	34590-94-8	
Betegnelse:	Dipropylenglykol-methylether	
Grænseværdi:		100 mg./m ³

Art/oprindelse:	AT	Grænseværdier for stoffer
CAS-nummer:	112-34-5	
Betegnelse:	2-(2-butoxyethoxy)ethanol	
Grænseværdi:		50 ml./m ³

De angivne værdier er taget fra de gældende lister.

Personlig beskyttelsesklædning:

Åndedrætsværn: Ligger opløsningsmiddelkoncentrationen over AT-grænseværdierne, skal der bæres et egnet åndedrætsværn

Beskyttelse af hænder: Handsker efter DIN EN 374
Der anbefales flere lags handsker af butyl/flourgummi
Følg leverandørens anbefaling !. Pas på brud på handskerne
Beskadigede handsker udskiftes

Beskyttelse af øjne: Der bæres briller med sidebeskyttelse efter DIN EN 166 som beskyttelse mod stænk af opløsningsmiddel

Beskyttelse af kroppen: Antistatisk arbejdsbeklædning af naturfibre (bomuld) eller varmebestandige syntetiske fibre.
Efter kontakt med huden vaskes denne grundigt.

9. Fysiske og kemiske egenskaber

Leveringsform:	Flydende
Farve:	Klar
Flammepunkt:	>21° C.
Vægtfylde:	0,915 g/ml ved 20° C.
VOC-indhold:	97,7%

Hvidelvej 18 - 20
7400 Herning
Telefon: 97 22 58 00
Telefax: 97 22 58 33

Brugsanvisning efter 91/155/EU/28. tilpasning, BEK nr. 329 af 16/05/2002

Handelsnavn

Produktnummer

LIGNAL FORTYNDER

RV 173

Udstedt : Herning den 13-06-07

Side 6 af 7 sider

10. Stabilitet og reaktivitet

Farlige reaktioner:

Holdes væk fra stærkt sure og alkaliske materialer, som f.eks. oxydationsmidler. Undgå eksoterme reaktioner.

Farlige nedbrydningsprodukter:

Ved høje temperaturer kan der opstå farlige nedbrydningsprodukter, som f.eks. kuldioxid, kulilte, røg, kvælstof.

11. Oplysninger til toksikologi

Bemærkning:

Der findes ingen tilgængelige oplysninger om fremstillingen.

Indånding af opløsningsmiddelendele, som ligger over AT-grænseværdierne kan medføre sundhedsmæssige skader, så som irritation af slimhinder og åndedrætsorganer, nyre- og leverskader, samt skader på centralnervesystemet.

Advarsler og symptomer:

Hovedpine, svimmelhed, træthed, muskelsvaghed, bedøvende virkning og undtagelsesvis bevidstløshed. Længerevarende eller gentagen kontakt med produktet, fjerner hudens naturlige fedthinde, og medfører udtørring af huden. Produktet kan via huden trænge ind i kroppen. Stenk fra opløsningsmiddel kan forårsage irritationer og reversible skader i øjnene.

Yderligere oplysninger til toksikologi:

Ifølge vore erfaringer og foreliggende informationer, forårsager produktet ingen sundhedsmæssige risici, ved rigtig omgang og anvendelse.

12. Oplysninger til miljø

Bemærkning:

Der findes ingen tilgængelige oplysninger om fremstillingsprocessen.

Må ikke kommes i kloak afløbet.

13. Oplysninger om bortskaffelse

Må ikke kommes i kloak afløbet.

Må ikke bortskaffes sammen med husholdningsaffald

Urengjort emballage:

Tomme beholdere skal være fuldstændig rengjorte, og kan derefter afleveres til genbrug.

Bortskaffelse skal ske i henhold til de stedlige forskrifter !

14. Oplysninger til transport

Landtransport:

ADR/RID	Klasse 3
UN-nummer:	1263
Emballeringsgruppe:	III
Godsets betegnelse:	Maling relateret produkt
Specialforskrift	640E

Hvidelvej 18 - 20
7400 Herning
Telefon: 97 22 58 00
Telefax: 97 22 58 33

Brugsanvisning efter 91/155/EU/28. tilpasning, BEK nr. 329 af 16/05/2002

Handelsnavn

Produktnummer

LIGNAL FORTYNDER

RV 173

Udstedt : Herning den 13-06-07

Side 7 af 7 sider

14. Oplysninger til transport

Skibstransport:

IMDG/GGVSee-kode: **Klasse 3**
UN-nummer: **1263**
Emballeringsgruppe: **III**
EmS **F-E, S-E**
Rigtigt teknisk navn: **Paint related material**

15. Forskrifter

Mærkning i henhold til EU-retningslinier.
Produktet er pakket og mærket i henhold til EU-retningslinierne.

Faresymboler: **X₃** Lokalirriterende

Indeholder: n-butylacetat
2-methoxy-1-methylethylacetat

R-sætninger: R10 Brandfarlig
R36 Irriterer øjnene
R67 Dampe kan give sløvhed og svimmelhed

S-sætninger: S25 Undgå kontakt med øjnene
S26 Kommer stoffet i øjnene, skylles straks grundigt med vand og læge kontaktes
S29 Må ikke kommes i kloak afløbet.

MAL-Kode93: **3-1**
MAL tal: **1217,0 m³/litr.**

16. Øvrige oplysninger

Nærværende oplysninger er baseret på vor nuværende viden.
Ovennævnte produktoplysninger er kun en beskrivelse af sikkerhedsforanstaltningerne og er ikke et udtryk for specifikke produkttegenskaber.

Med henblik på produkttegenskaber bedes De rekvirere et teknisk datablad

Produktet må ikke anvendes på andre måder uden skriftlig aftale.

Brugeren er ansvarlig for overholdelse af alle gældende regler